

BOSTONI EESTI SELTSI RINGKIRI

Veebruar 2000

Seltsi Juhatus

Esimees

Jaak Juhansoo
(781) 899-2716
jaakurat@aol.com

Abiesimees

Villu Tari
(978) 256-9526
kvtari@ma.ultranet.com

Sekretär

Hella Paabus
(978) 374-9143

Abisekretär

Nele Kaps
(508) 653-2005
jkaps52488@aol.com

Laekur

Leo Paabus
(978) 374-9143
lpaabus@ix.netcom.com

Abilaekur

Mike Peipman
(617) 696-7627

Abilised

Maret Buck
(508) 528-7400

Kaari Mai Tari
(978) 256-9526

kvtari@ma.ultranet.com

Suured pühad detsembri lõpul on ammu möödas ja uus aastagi pole enam sama noor kui kuu aega tagasi. Aeg lippab kiiresti ja igapäevane elurütm viib mõtted pigem homsesse kui eilsesse. Vaatamata sellele tooks teid momendiks tagasi 18. detsembrisse, Bostoni Eesti Seltsi Jõulupeole. Nimelt tahaks tänada kõiki organiseerijaid kordaläinud ürituse eest. Suurim tänu läheb meie "Vorstiväänajate Vennaskonnale," kelle töö ja vaev taas kord suurepärase tulemusega silma paistis ja suhu sobis. Ka kõik, kes meie magustoidu lauda suupärase panusega katta aitasid olgu tänatud. Aga nüüd siis tõesti kalender välja, krihveld kätte ja pilk tulevikku, sest sedakorda on üles täheldada rohkem üritusi kui tavaliselt.

EESTI VABARIIGI AASTAPÄEV

24. veebruar toob meile taas kord Eesti Vabariigi aastapäeva. Bostoni Eesti Selts tähistab seda tähtsat päeva 26. veebruaril kell 15.00 piduliku kontsert-aktusega meile juba koduseks saanud Covenant Congregational Church'i ruumes.

Aktuse peakõnelejaks on seekord preester Aleksander, kodanikunimega Aivar Sarapik. Aivar tuli Ameerikasse, Hellenic College'isse, kolm aastat tagasi ja on selle aja jooksul korduvalt kodus käinud. Mis Eesti vaimulikus elus vahepeal muutunud on, kuidas kodumaal elatakse aastal 2000 ja millise pilguga Aivar Eesti elu nüüd vaatab, sellest loodame kuulda preester Aleksandri peokõnes. Aktuse eeskava sisaldab ka uusi ja juba traditsiooniks saanud muusikapalasisid ja etteasteid sellistelt solistidelt nagu Epp Sonin, Kadi Sarapik ja teised.

Eeskavale järgneb traditsiooniline kohvilaud, ja et see tähtpäevale sobilik saaks, on igauks teretulnud seda omapoolse lisaga täiendama. Nagu ikka, kõik mis hea maitseb, leiab omale peolaul väärilise koha.

HÕISSA, MEIL ON VASTLAD!!!

Hakkajamate seltsiliikmete initsiatiivil tähistab Bostoni Eesti Selts tänava esmakordselt vastlapäeva. Üritus toimub 4. märtsil paljudele juba tuttava Neighborhood Tennis Club'i ruumides (24 Berkley Street, Newton, MA; teejuhised leiate ringkirja lõpust).

Kuna ükski tõeline vastlapäev ei möödu ilma liulaskmiseta, avab Tenniseklubi oma ukсед 4. märtsil juba keskpäeval. Kes liugu tahab lasta, saab siis klubis vägevamad vammused üll' tõmmata ja sammud (või sõiduki) lähedal-asuva kelgumäe poole seada. (Teejuhised kelgumäele saab 4. märtsil Tenniseklubist.) Nii et kõik kelgud-saanid kuuri alt ja garaazhidest välja, ämblikuvõrkudest puhtaks ja läheb sõiduks. Kes kõige pikema liu teeb, seda ootab pärast klubis vääriline auhind.

Tegevuskalender

26. veebruar, 2000	Vabariigi aastapäeva pidustused	11. märts 2000	Emakeelne jumalateenistus
4. märts 2000	Vastlapäeva tähistamine	Aprill/mai 2000	BES'i üldkoosolek

Segaduse vältimiseks lisan juurde, et lumesõidukid tuleb liulaskjatel endil kaasa tuua. Tõelise kelgu puudumisel ei tasu aga meelt heita. Eesti rahvatraditsioonide kohaselt sobib kelguks ka kuuseoks, jalad ülespidi pink või linaseemnekott istme all. Kellel aga rohkem kui üks regi kodus tolmu kogub, tooge kaasa, sest eks ta ikka toekam ole kui kuuseoks.

Sel ajal kui suurem seltskond mäe peal lõbutseb, tegutseb klubis grupp leemekulbi liigutajaid, kes selle eest hoolt kannavad, et kelgutajate heledad kõhud hiljem toekalt täidetud saaks. Oaleemekest, seajalgu ja kõike selle juurde kuuluvat saab pärastlõunal kella kolme paiku. Et söömaag ikka täielik oleks, pakutakse lõpuks vastlakukleid rohke vahukoorega. Kohapeal saab ka pehmet vurtsujooki; kangema kraami peab igaüks endale ise kaasa tooma.

Kuna Jõulupeol oli nii mõnigi osaleja pettunud, et ei saanud oma "heledal healel" kõlada lasta, otsustasime seekord seda viga parandada. Kui kõhud täis, lüüakse pilli(de)le hääled sisse ja läheb suureks ühislaulmiseks. Korraldajad on ka selle eest hoolt kandnud, et ükski laul sõnade puudumise tõttu laulmata ei jääks: laululehed ja –raamatud meile kõigile teada-tuntud, kuid tihti meelest läinud sõnadega on igale laulda-soovijale klubis olemas. Tahaks siinkohal ka rõhutada, et kooris osalemisel

eelingimusi pole; seitse aastat häälekooli, noodilugemise oskus ja absoluutne kuulmine on kasulikud, kuid mitte vajalikud omadused. Peaasi, et on hea tuju ja soov koos rahvalikke, lõbusaid laule laulda.

Kes aga siiski tunneb, et laulmine ei ole päris tema leivanumber, võib oma aega muude meelelahutustega sisustada. Kella neljast avab oma ukseid klubis asuv keeglisaal ja see, kuidas ja kui suure hooga kuulid veerema hakkavad, on meie enda teha. Samas jagavad oskajamad õpetust traditsioonilise kondivurri tegemise kohta ja igaüks saab seda kunsti ka omal käel proovida. Materjalid selleks on klubis kohapeal olemas. Samuti võivad need, kes seajalgade liigse rammususe pärast muret tunnevad, suures tantsuhoos kergendust leida.

Paraku teame me kõik vana, tuntud tõde, et ei ole olemas tasuta lõunaid. Ka see kord paluvad korraldajad, et iga osaleja kulude katteks \$10 kaasa tooks. See raha ei lähe küll ainult lõunasöögi, vaid ka ruumide üüri katteks. Et meie vastlapäev igati korda läheks ja korraldajad teaksid söögitegemisel õiged koguseid arvestada, paluks kõigil, kes soovivad osaleda, sellest teavitada Anne-Reeta, helistades telefonil 617-969-9552, või Hellat telefonil 978-374-9143 hiljemalt 26. veebruariks.

WINTER HAPPENINGS

Before we look at what the Boston Estonian Society is offering for the rest of the winter season, I'd like to take us all back to BES's Christmas Party on December 18th and thank everybody, whose contributions made this function such a great success. I would especially like to express our gratitude to the excellent team of cooks responsible for the delicious Christmas meal everybody enjoyed.

We will commemorate the 82nd anniversary of the independence of Estonia on February 26th at 3 p.m. in the Fellowship Hall of the of the Covenant Congregational Church, 375 Lexington Street, Waltham, MA.

The main speaker this year will be Aivar Sarapik, also known to many of us as Father Alexander. Father Alexander left Estonia three years ago to attend Hellenic College of Theology in Brookline, Massachusetts, but has been back on several occasions. In his address, he will offer his views on the changes in Estonia during the time that he has been away.

The musical program will feature our own soprano Epp Sonin and the guest artist Kadi Sarapik.

A coffee hour will follow the program and we ask you, once again, for your food donations for the coffee table.

SHROVE TUESDAY

This year, thanks to some active members of the Society, we are planning to celebrate Vastlapäev (Shrove Tuesday). Vastlapäev is a moving holiday, which always falls on a Tuesday between February 8th and March 7th, marking the beginning of the 40-day fast preceding Easter.

Our function is set for March 4th at the Neighborhood Tennis Club (24 Berkley Street, Newton, MA; see directions below). The club will open its doors at midday. At that time, people can change into more appropriate clothing and head for the nearby hills for the traditional Shrove-tide sledding. (The directions will be available at the club.) Bring along your sleds, toboggans and other coasting vehicles.

The traditional Shrove-dinner, including bean soup and pig's feet will be served around 3:00 p.m. at the club. The dessert menu includes Shrove-buns with plenty of whipped cream. Soft drinks will be served, but other beverages of the choice will be the responsibility of each individual.

During our previous functions, several people have expressed their desire and willingness to sing

“good, old Estonian songs.” Here's the occasion. After lunch, everybody interested can join our sing-along. The lyrics will be available at the club and our musicians will provide the accompaniment to keep us in tune. The only requirements to join our sing-along are a good mood and a desire to sing.

For the people not interested in singing, we have planned various other activities. At 4:00 p.m. the club's bowling lanes will open. Good music should keep up the mood and we welcome you to dance. Our “experts” will be sharing tips on how to make a Shrove whirligig (a child's toy that whirls or spins) and anyone interested in this craft is welcome to try a hand.

We all know the old truth that there is no such thing as a free lunch. Hence, to cover the food expenses as well as the rent of the Club, the organizers will be asking for a \$10 contribution. Also, to facilitate the preparation of the function and give our cooks an idea of how many people will be attending, please notify the organizers no later than February 26th by calling Anne-Reet at 617-969-9552 or Hella at 978-374-9143.

LÜHIDALT VASTLAKOMMETEST

Erinevatest allikatest kogunud ja koostanud toimetust.

Vastlapäev on Eesti rahvakalendris nn. liikuv püha, mida peetakse alati esimese noorkuu esimesel teisipäeval ajavahemikus 8. veebruarist 7. märtsini. Sõna "vastlapäev" tuleb ilmselt saksa ("fasten") või rootsi keelest ("fastlag") - katoliiklikes maades algas vastlapäeval 40-päevane, lihavõtneni kestav paast. Ka eesti keeles on seda päeva kohati kutsutud Lihahetepäevaks, sest sel päeval "heideti liha ära".

Vastlapäevaks keedeti lihatünni põhja jäänud seapea ja -jalad koos ubade või hernestega pühadetoiduks. Seejärel võeti regi või mõni muu sobiv sõiduvahend ning mindi liumäele vastlasõitu tegema. Liulaskmine on üle terve Eestimaa tuntud vastlakomme.

Liulaskjatel olid linapeod põues või ümber kere seotud, takud reel või kelgul. Linaluudest tehti

mäejalamile tuld ja lasti liugu läbi tule. Naised lasid mäest all, linaseemnekott istme all. See kes kõige pikema liu sai, sellel pidid suvel kõige pikemad ja tugevamad linad kasvama. Pereema pidi kindlasti liugu laskma minema, sest üks olnud ju kõik linaga seotu eeskätt naispere hool ja mure. Kui juhtus veekogu lähedal olema, rammiti jäässe post ja tehti karusselli. Kus mägesid polnud, pandi hobune ette ja mindi sõitma. Sõit lõppes tavaliselt kõrtsis, kus siis torupilli saatel tantsiti ja lauldi

Tüdrukutel oli oma vastlarituaal. Nad asetasisid puhtaksnäritud kondid põrandale ritta. Seejärel kutsuti koer. Kelle näritud kondi koer kõigepealt hambusse võttis, pidi esimesena mehele saama. Lastele tehti seajalast ja seljakondist meelelahutuseks vurre.

Hommikul söödi tavaliselt tanguputru, lõunaks ja õhtuks keeteti seajalgu ubade või hernestega - see pidi sead suveks kärmeks tegema. Süües ei tohtinud sõrmi lakkuda, et suvel mitte noaga sõrme lõigata. Pärast söömist ei tohtinud enam mingit tööd teha.

Kõik naistetööd - ketramine, nõelumine, kudumine jne. - olid vastlapäeval üldse keelatud. Kes keelu vastu eksis, sel pidid kasvama "õige virinad ja närused lambad" või "luised ja takused linad".

Küll aga soovitati vastlapäeval paelu punuda - siis on sead suvel hästi vagusad. Vastlapäeval oli sünnis ka juukseid lõigata ja habet kärpida. "Vastlapäeval lõigatud juuksed kasvavad ilusti ja ei katke mitte," usuti Tori kandis.

Mehed aga pidid vastlapäeval põllule kolm koormat sõnnikut viima. Arvati, et noore kuuga veetud sõnnik mädaneb hästi ja teeb põllud viljakaks. Enne õhtusööki soovitati kõigil saunas käia. Eriti pidid kiirustama naised, sest kes esimesena sauna jõudis, seda ootas helde pereõnn.

Siinkohal olgu ära toodud ka teejuhised, et kõik vastlased ikka õigel ajal õigesse kohta jõuaks.

**Directions to the Neighborhood Tennis Club.
24 Berkley Street, Newton, MA.**

- Follow Rt. 128 (Massachusetts) to EXIT 24 (Route 30).
- Turn right at the end of the ramp to head EAST toward NEWTON.
- Follow Route 30 East (Commonwealth Avenue) for approx. 2.5 miles going straight at the following 6 lights (+ 1 flashing light): (1st light is the MOBIL gas station, 2nd light is ASH Street, 3rd light is MELROSE Street, 4th light is LEXINGTON Street, 5th light is AUBURN Street, FLASHING YELLOW LIGHT, 6th light is RT 16 (WASHINGTON Street).)
- Turn LEFT at 7th light to CHESTNUT Street.
- From CHESTNUT Street turn LEFT at 1st light to BERKLEY Street.
- Neighborhood Tennis Club is the second building on the left.

Turn in the Club's driveway for parking (space for 30 - 40 cars) or park along the street.

Please be careful to avoid the clay tennis court on your left as you enter the driveway, and remember that some of our members may have difficulty walking a longer distance from the street.

Linaliugu, pikka kiudu, Nii valgeks meie lina
linad liulaskijale, kui see lumi liumäella,
takud taganttõukajale, nii pikaks meie lina
tutrad toasistujale! kui see reeteekene!

Kes ei tule liugu laskemaie,
selle linad liguje jäägu,
aia ääre hallitama,
seina ääre seenetama!

*Sada saarelehte, tuhat toomelehte.
Tallinn: Eesti Raamat, 1968. - Lk. 11.*

Järgmine emakeelne jumalateenistus

Laupäev, 11. märts, kell 15:00.
Covenant Congregational Church
375 Lexington St., Waltham, MA
Teenib õp. Uudo Tari.
Orelil Paul Carlson.
Sopran Epp Sonin.

© 2000, Boston Estonian Society, Inc.
Bostoni Eesti Selts

Toimetus:
Koostanud: Piret Madar
Disain: Madis Rehepapp

Tel. (781) 894-8289
E-mail: BostonEesti@mail.com
6 Judith Lane, Apt. 12
Waltham, MA 02452-7235

Vaata ka meie kodulehekülge Internetis: <http://free.prohosting.com/~bes>